

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 13. junij 2013

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Obča zgodovina****Med demokracijo in totalitarizmom**

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1	1	♦ B	
	1	♦ D	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ Francija	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Osmansko cesarstvo (Turčija, turški imperij, osmanski imperij)	
3.2	1	dve od: ♦ Rusija ♦ Avstro-Ogrska ♦ Nemčija	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	ena od: ♦ sarajevski atentat ♦ atentat na Franca Ferdinanda ♦ atentat avstro-ogrskega prestolonaslednika	
		♦ Avstro-Ogrska	
		♦ prva skupina držav: centralne sile (Trojna alijsa, Trozveza, Trizveza, oz. navedba držav: Nemčija in Avstro-Ogrska)	
	1	♦ druga skupina držav: antantne in pridružene sile (Trojna antanta, Antanta, pristrčna zveza, oz. navedba držav: Velika Britanija, Francija, Rusija)	
	1	♦ Kraljevini Italiji so antantne sile obljubile velik del ozemelj (Avstro-Ogrske in Albanije ...)	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ pozicijska vojna	
5.2	1	ena od: ♦ veliko žrtev na bojiščih ♦ uničenje pokrajine, duševne težave ...	
5.3	1	♦ bojne (strupene) pline (iperit)	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ C	
6.2	1	♦ Glavnina čet avstro-ogrske monarhije je bila na vzhodnem bojišču, zato ji je primanjkovalo sil za druge fronte, tudi za soško ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	1	ena od: ♦ narodno (Državne meje naj se ujemajo z narodnimi.) ... ♦ samoodločba narodov	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	dve od: ♦ razširjanje demokracije ♦ uveljavitev trdnega miru ♦ osvoboditev zatiranih narodov ♦ nova politična ureditev sveta ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	3	♦ C ♦ A ali B ali C ♦ B ♦ C ♦ A ♦ A	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri in dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ Evropa, kakršno so uredile mirovne pogodbe, sklenjene (1919 in 1920) s premaganimi silami v dvorcih okoli Pariza ...	
10.2	1	♦ Nemčija in Avstrija se ne smeta nikoli združiti.	
10.3	1	ena od: ♦ poplačilo z vojno povzročene škode ♦ poplačilo vojne škode	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: ♦ Društvo narodov ♦ Liga narodov	
11.2	1	♦ ZDA	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	♦ z razpustom (ustavodajne) skupščine (konstituante)	
12.2	1	ena od: ♦ delavskemu razredu ♦ delavcem, kmetom in vojakom ♦ boljševikom ♦ sovjetom	
12.3	1	dve od: ♦ industrije ♦ bank ♦ veleposestev	Za navedbo dveh področij 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	♦ rdeča	
	1	♦ bela	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	dve od: ♦ emigracija ♦ epidemije ♦ lakota ♦ vojskovanje	
14.2	1	ena od: ♦ zaradi poskusa vzpostavitve socialistične družbe (družbe brez zasebne lastnine) ♦ zaradi boja za oblast	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	ena od: ♦ Madžarska ♦ Nemčija ♦ Bavarska	
15.2	1	ena od: ♦ z oblikovanjem Kominterne (komunistične internacionale) ♦ z vojaškimi operacijami (prodiranje na Poljsko 1920)	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	ena od: ♦ težišče na gospodarski ekspanziji ♦ reševanje domačih problemov ♦ izolacionizem ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ industrija ♦ kmetijstvo ♦ trgovina 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka.
17.2	1	♦ Kriza je ogrožala demokratičen razvoj družbe.	
17.3	1	♦ New Deal	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pravica do 40-urnega delovnega tedna ♦ pravica do plačanega dopusta 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ način vladanja, ki zanika delitev oblasti ♦ način vladanja z močno poudarjeno vlogo voditelja in edine stranke 	
19.2	1	♦ Italija	
19.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Francija ♦ Velika Britanija ♦ Irska ♦ Švica ♦ Belgija ♦ Luksemburg ♦ Nizozemska ♦ Danska ♦ Švedska ♦ Norveška ♦ Finska ♦ Češkoslovaška 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	♦ Narodne manjšine je preganjal, hotel jih je italijanizirati.	
20.2	1	♦ Fašistični korporativizem je hotel odpraviti razredni in politični (strankarski) boj, tako pa zagotoviti stabilnost Mussolinijevemu režimu.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	♦ Lateranska pogodba (sporazum)	
21.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Italija je priznala Sveti sedež (tudi Vatikan ali papeško državo). ♦ Za državno vero je priznala katolicizem (katoliško vero). 	Za dve navedbi 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	1	♦ z državnim udarom	
	1	♦ po parlamentarni poti (z volitvami in koalicijami)	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	♦ Nürnberška rasna zakonodaja pomeni diskriminacijske protijudovske ukrepe (zakon o državljanstvu je Judom odvzel državljanske pravice, zakon o varovanju nemške krvi in časti pa je prepovedal poroke med Judi in Nemci).	
23.2	2	♦ »Kristalna noč« je pogrom proti Judom 1938 v nacionalsocialistični Nemčiji. ♦ »Končna rešitev« pomeni genocid nad Judi.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	♦ Leta 1936 je Hitlerjeva Nemčija remilitarizirala (vojaško ponovno zasedla) Porenje.	
24.2	2	♦ marca 1938 je Nemčija zasedla Avstrijo ♦ z Münchenskim sporazumom (diktatom) pa še Sudete	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	♦ 1922 ♦ 1917 ♦ 1936 ♦ 1938 ♦ 1933 ♦ 1929	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri in dve 1 točka.

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Narodna zgodovina****Slovensko nacionalno preoblikovanje**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ D	
	1	♦ E	
	1	♦ F	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ gajica	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Čop-Prešernov krog je zagovarjal samostojen slovenski kulturni razvoj in je zato zavračal ilirizem ...	
3.2	1	♦ Kranjska čbelica	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ Matija Majar (– Ziljski)	
	1	♦ Društvo Slovenija, Dunaj	
	1	♦ združitev vseh slovenskih dežel (Kranjske, Štajerske, Primorske in Koroške) v eno kraljestvo (državo) Slovenijo z lastnim deželnim zborom (parlamentom)	
	1	♦ uvedba slovenščine v šole in urade	
	1	♦ Slovenija bo del avstrijskega in ne nemškega cesarstva.	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ Nemška zveza	
5.2	1	♦ Menili so, da bi bila s tem ogrožena njihova narodnost ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ C	
6.2	1	♦ Avstroslavizem je zamisel o avstrijski državi, v kateri bi bili Slovani (Slovenci) enakopravni z drugimi narodi ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ Peter Kozler	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ policijski nadzor nad ljudmi, ki so se leta 1848 politično udeleževali ♦ cenzura tiska (pregledovanje pošte) ♦ onemogočanje delovanja političnih društev, ki so nastala med revolucijo 	Za navedbo dveh različnih načinov 2 točki, za enega 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C ♦ B ♦ B ♦ C ♦ A 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri in dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cilj je obnovitev Notranje Avstrije. ♦ Cilj je združitev Kranjske, Koroške, Štajerske in Primorske (Goriška, Trst, Istra, avstrijsko Ilirsko primorje). 	
10.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker niso bili vključeni v Notranjo Avstrijo v 16. stoletju ob njenem nastanku. ♦ Beneški Slovenci so del Italije, prekmurski Slovenci pa del Ogrske. 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Leta 1861 so bili neuspešni v vseh deželah. ♦ Leta 1867 so dobili večino v kranjskem deželnem zboru. 	
11.2	1	♦ (davčni) cenzus	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ staroslovenci in mladoslovenci ♦ liberalni in konservativni (klerikalni) 	
12.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ljutomer ♦ Kapela ♦ Ormož ♦ Žalec ♦ Sevnica 	
12.3	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zahteva po zedinjeni Sloveniji ♦ enakopravnost slovenskega jezika v šolah in uradih ♦ povezanost s hrvaškimi deželami ♦ ohranjanje slovenskega prostora ♦ lokalne zahteve (šole ...) ... 	Za dve vsebinsko različni zahtevi 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	2	KONSERVATIVNI TABOR	LIBERALNI TABOR
		»Vse za vero, dom, cesarja.«	»Vse za domovino, omiko in svobodo.«
		Novice	Slovenski narod
			Za pravilno navedbo le gesel ali časopisov 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	♦ Zaradi razkola oziroma nasprotij v slovenski politiki se je okrepila nemška stranka ...	
14.2	2	štiri od: ♦ kranjski deželni zbor in odbor slovenski ♦ ljubljanski zastop slovenski ♦ deželni šolski svet slovenski ♦ deželni predsednik Slovenec ♦ namesto Kalteneggerja glavar grof Thurn ♦ obrtna in trgovinska zbornica slovenska ♦ na čelu deželne sodnije Slovenec ♦ na vseh treh gimnazijah na Kranjskem in tudi v Celju ravnatelj Sloveni	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri in dve 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ ELASTIKI so zagovarjali taktiko prilagodljivega popuščanja in upoštevanja vladne politike.	
	1	♦ RADIKALI so zagovarjali načelno narodno politiko in so nasprotovali kompromisom.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	3	Stranka	Privrženci (volilna baza)
		Katoliška narodna stranka / SLS	kmetje
		Narodnonapredna stranka	meščanstvo
		Jugoslovanska socialnodemokratska stranka	delavci
			Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri in dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	Krek je želel preprečiti propadanje kmetov z ena od: ♦ ustanavljanjem hranilnic in posojilnic (ugodna posojila) ♦ organiziranjem zadrug (ugoden odkup, cenejša prodaja orodja in potrebščin)	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	tri od: ♦ neoslovanska ideja ♦ trializem ♦ neoilirizem (tivolska resolucija) ♦ jugoslovanska ideja (ideja Ivana Cankarja) ♦ ideje preporodovcev	Za tri navedbe 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Avstrija ♦ Ogrska ♦ »Jugoslovanska država« 	
19.2	1	♦ ozemlja v monarhiji, na katerih so živeli Slovenci, Hrvati in Srbi	
19.3	1	♦ Franc Jožef	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	♦ Ivan Cankar	
20.2	1	♦ kulturni (jezikovni)	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ tekstilna industrija (strojne bombažne predilnice) ♦ železarstvo ♦ premogovništvo ♦ rudarstvo 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	2	KID <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kranjska industrijska družba ♦ železarstvo TPD <ul style="list-style-type: none"> ♦ Trboveljska premogokopna družba ♦ premogovništvo 	Za pojasnitev kratic ali navedbo dejavnosti 1 točka.
22.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ hitrejši prevoz blaga ♦ razvoj krajev ob železnici ♦ nova delovna mesta ♦ hitrejše potovanje ♦ hitrejše informacije (pošta) ♦ razvoj industrije, trgovine ... 	Za dve navedbi 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ lesna industrija ♦ živilska industrija ♦ tekstilna industrija ♦ gradbeništvo 	Za tri navedbe 1 točka.
23.2	1	♦ tekstilna industrija	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ kriza kmetijskega sektorja ♦ prepočasna industrializacija ♦ zadolževanje ♦ drobitev kmetij ♦ prepočasna posodobitev ♦ gospodarska zaostalost ... 	
24.2	1	♦ ZDA	
24.3	1	♦ samske osebe	
24.4	1	♦ Trst	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1859 ♦ 1867 ♦ 1892 ♦ 1848 ♦ 1907 ♦ 1879 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri in dve 1 točka.

Skupno število točk IP 2: 60